

Số 02/2023/QĐST - DS
Ngày: 08-02-2023
V/v “*Tuyên bố một người mất
năng lực hành vi dân sự*”

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
(*V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*)

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN THANH KHÊ - TP. ĐÀ NẴNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Đặng Ngọc Cường

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Hoàng Yên Thảo - Thư ký Tòa án nhân dân
quận Thanh Khê, thành phố Đà Nẵng.

*Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Thanh Khê, thành phố Đà Nẵng tham
gia phiên họp:* Bà Phạm Thị Thùy Dương - Kiểm sát viên.

Ngày 08 tháng 02 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Thanh Khê,
thành phố Đà Nẵng tiến hành mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân
sự thụ lý số 305/2022/TLST-DS ngày 20 tháng 12 năm 2022 về việc: “*Yêu cầu
tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp
số 305/2023/QĐST-DS ngày 30 tháng 01 năm 2023.

* Người yêu cầu: Ông Trương Công T, sinh năm 1978; Nơi cư trú: Số 08
đường R, phường P, quận C, thành phố Đà Nẵng, có mặt.

* Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với: Bà
Nguyễn Thị X, sinh năm 1942. Nơi cư trú: Số 352 đường V, tổ 02 phường T, quận
K, thành phố Đà Nẵng.

* Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

- Bà Trương Thị Ngọc N, sinh năm 1965; nơi cư trú: Số K109/1 đường V,
quận C, thành phố Đà Nẵng.

- Bà Trương Thị N1, sinh năm 1967; nơi cư trú: Số 34 đường R, quận C,
thành phố Đà Nẵng.

- Ông Trương Công A, sinh năm 1968; nơi cư trú: Số K529/18A đường P,
phường A, quận B, thành phố Hồ Chí Minh.

- Bà Trương Thị H, sinh năm 1969; nơi cư trú: Tổ 120 phường M, quận C,
thành phố Đà Nẵng.

- Ông Trương Công A1, sinh năm 1970; nơi cư trú: Số K611/18 đường P,
phường C, quận B, thành phố Hồ Chí Minh.

- Ông Trương Công N2, sinh năm 1972; nơi cư trú: Số K184/14 đường S, phường D, quận N, thành phố Hồ Chí Minh.

- Ông Trương Công T1, sinh năm 1975; nơi cư trú: Số 20 đường R, quận C, thành phố Đà Nẵng.

(Những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan vắng mặt có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 12/10/2022, quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp người yêu cầu ông Trương Công T trình bày:

Bà Nguyễn Thị X và ông Trương Công A2 trước đây là vợ chồng nhưng năm 1983 hai người đã ly hôn. Bà X ông A2 có 08 người con gồm bà Trương Thị Ngọc N, sinh năm 1965; bà Trương Thị N1, sinh năm 1967; ông Trương Công A, sinh năm 1968; bà Trương Thị H, sinh năm 1969; ông Trương Công A1, sinh năm 1970; ông Trương Công N2, sinh năm 1972; ông Trương Công T1, sinh năm 1975 và ông Trương Công T, sinh năm 1978. Ngoài ra, bà X ông A2 không có con riêng, con nuôi nào khác.

Bà Nguyễn Thị X năm nay đã hơn 80 tuổi lại có tiền sử về cao huyết áp, hiện nay hay đau ốm bệnh tật và không còn minh mẫn, sáng suốt. Mọi sinh hoạt của bà X phải có người phục vụ, bà không tự làm được gì và không còn nhận thức được các vấn đề xung quanh. Bà không làm chủ được hành vi, không nhận biết được các thành viên trong gia đình, cuộc sống sinh hoạt và vệ sinh cá nhân hàng ngày phải có người chăm sóc. Nay ông Trương Công T, là con trai của bà X gửi đơn đến Tòa án yêu cầu tuyên bố mẹ là bà Nguyễn Thị X mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định người giám hộ cho bà X.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm bà Trương Thị Ngọc N, bà Trương Thị N1, ông Trương Công A, bà Trương Thị H, ông Trương Công A1, ông Trương Công N2, ông Trương Công T1 cùng thống nhất trình bày: Xác nhận tình trạng sức khỏe hiện nay của bà Nguyễn Thị X là nằm một chỗ, không còn làm chủ được các hành vi của mình, tình trạng sức khỏe yếu kém, nhận thức không chính xác, sinh hoạt cá nhân hàng ngày đều do người khác chăm sóc. Do vậy, những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan đều đồng ý việc ông Trương Công T làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị X mất năng lực hành vi dân sự và thống nhất chỉ định ông Trương Công T là người giám hộ của bà Nguyễn Thị X theo quy định của pháp luật.

Đại diện Viện kiểm sát phát biểu quan điểm tại phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

Về pháp luật tố tụng: Về thành phần tham gia phiên họp đúng quy định của

pháp luật. Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký và của người tham gia tố tụng đã đúng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự và những quy định pháp luật khác.

Về nội dung vụ việc: Kiểm sát viên đề nghị Tòa án nhân dân quận Thanh Khê áp dụng Điều 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22; Điều 53, khoản 1 Điều 57, khoản 1 Điều 58 của Bộ luật dân sự để chấp nhận yêu cầu của ông Trương Công T về việc yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị X mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định ông Trương Công T là người giám hộ cho bà X.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Thanh Khê, thành phố Đà Nẵng nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Yêu cầu về việc “*Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Nguyễn Thị Xứng, sinh năm 1942; Trú tại: Tổ 02 phường T, quận K, thành phố Đà Nẵng nên yêu cầu này thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Thanh Khê, thành phố Đà Nẵng theo quy định tại khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự

[2] Về nội dung:

[2.1] Ngày 14.12.2022, ông Trương Công T có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị X mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định người giám hộ cho bà X.

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 75/KLGĐ ngày 12.01.2023, Trung tâm T đã kết luận:

- Về mặt y học: *Mất trí trong bệnh Alzheimer loại hỗn hợp (F00.2). Tâm thần phân liệt thể Paranoid.*

- Về năng lực hành vi dân sự: *Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.*

Theo kết luận giám định pháp y tâm thần, bà Nguyễn Thị X đã mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, bị tâm thần phân liệt thể Paranoid, bà X là người mất năng lực hành vi dân sự.

Xét yêu cầu của ông Trương Công T về việc đề nghị Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị X mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp bản kết luận giám định pháp y tâm thần, phù hợp với Điều 22 Bộ luật dân sự nên cần thiết được chấp nhận.

[2.2] Trong đơn yêu cầu, ông T đề nghị Tòa án cử ông T là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị X nếu bà X bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự. Xét đề nghị của ông T là phù hợp với ý kiến trình bày của tất cả những người con của bà X

và là những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan trong việc yêu cầu này, phù hợp với khoản 2 Điều 53 Bộ luật dân sự nên cần thiết chấp nhận, Tòa án cử ông Trương Công T là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị X.

Ông T có mọi quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

[3] Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Thanh Khê phát biểu quan điểm và đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông T về việc tuyên bố bà X mất năng lực hành vi dân sự. Xét thấy đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là có căn cứ nên chấp nhận.

[4] Lệ phí giải quyết việc dân sự 300.000 đồng và chi phí giám định pháp y tâm thần là 5.233.800 đồng, ông Trương Công T phải chịu.

Từ những nhận định trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào Điều 361, Điều 370, Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ vào Điều 22; Điều 53; Điều 57 và Điều 58 của Bộ luật dân sự.

- Căn cứ vào Điều 36 của Luật giám định tư pháp;

- Căn cứ vào Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30.12. 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Trương Công T về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”.

Tuyên bố: Bà Nguyễn Thị X, sinh năm 1942. Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú và chỗ ở hiện nay: Số 352 đường V, tổ 02 phường T, quận K, thành phố Đà Nẵng (Căn cước công dân số: 049142001... do Cục Cảnh sát Quản lý Hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 08/11/2022) là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Chỉ định ông Trương Công T, sinh năm 1978; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú và chỗ ở hiện nay: Số 08 đường R, phường P, quận C, thành phố Đà Nẵng (Căn cước công dân số 048078008... do Cục Cảnh sát Quản lý Hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 22/12/2021) là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị X.

Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại khoản 1 Điều 57 và khoản 1 Điều 58 của Bộ luật dân sự.

3. Lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm là 300.000 đồng, ông Trương Công T phải chịu nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí 300.000 đồng ông T đã nộp theo biên lai thu số 8665 ngày 20.12.2022 tại Chi cục Thi hành án dân sự quận Thanh Khê, thành phố Đà Nẵng. Ông T đã nộp đủ lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

4. Chi phí giám định pháp y là 5.233.800 đồng (*Năm triệu, hai trăm ba mươi ba nghìn, tám trăm*) ông Trương Công T phải chịu. (Ông T đã nộp tại phiếu thu ngày 09.01.2023 của Trung tâm T).

5. Người yêu cầu, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp vắng mặt tại phiên họp thì thời hạn đó được tính từ ngày nhận được quyết định hoặc niêm yết quyết định.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- Những người tham gia tố tụng khác;
- VKSND quận Thanh Khê;
- Chi cục THADSQ.Thanh Khê;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đặng Ngọc Cường